

Årsrapport 2022

ULF Karlstadsnoden

Förord

Detta är årsrapporten för Karlstadsnoden i ULF-projektet för året 2022. Den omfattar aktiviteterna i nodens fyra lärosäten: Högskolan Halmstad, Högskolan Väst, Karlstads universitet och Linköpings universitet.

Årsrapporten inleds med en rapport för det nodövergripande arbetet, därefter följer en delrapport från varje lärosäte. Avslutningsvis finns en översiktlig ekonomisk rapport.

Delrapporterna innehåller kortfattade beskrivningar av målsättningar, organisation, arbete och aktivitet under året. Avsiktsförklaringen, som undertecknats av nodens fyra lärosäten, har gett inriktningen för arbetet. Det handlar om att flera olika modeller för samverkan mellan lärosäten och huvudmän kring praktikhäna forskning ska utvecklas och att dessa ska prövas lokalt inom tre områden:

- särskilda anställningar och uppdrag,
- aktiviteter för att bedriva och stärka praktikhäna forskning utifrån förskolan/skolans behov,
- skapandet av långsiktiga strukturer för att möjliggöra för lärare, lärarstudenter och forskare att kunna samverka i praktikhäna forskning och verksamhetsutveckling.

Rapportens disposition är därför baserad på dessa punkter.

Delrapporterna är inskickade från ULF-koordinatorer vid respektive lärosäte. Ansvarig för sammanställningen är Yvonne Liljekvist, Karlstads universitet.

KORT SAMMANFATTNING AV ARBETET PÅ NOD- OCH NATIONELL NIVÅ	5
HÖGSKOLAN HALMSTAD.....	6
MÅLSÄTTNINGAR FÖR ÅRET	7
ORGANISATION	7
<i>Samverkan för lärande och skolutveckling (SamLär)</i>	7
<i>Utvecklingsgrupp Övningskolor/-förskolor.....</i>	7
<i>Operativ grupp.....</i>	8
ARBETE OCH AKTIVITET UNDER ÅRET	8
<i>Särskilda anställningar och uppdrag.....</i>	8
<i>Aktiviteter för att bedriva och stärka praktknära forskning utifrån förskolan/skolans behov</i>	9
<i>Skapandet av långsiktiga strukturer för att möjliggöra för lärare, lärarstudenter och forskare att samverka i praktknära forskning och verksamhetsutveckling</i>	10
<i>Erfarenheter av att teckna avtal</i>	11
<i>Erfarenheter av spridning av resultat</i>	15
HÖGSKOLAN VÄST	19
MÅLSÄTTNINGAR FÖR ÅRET	20
ORGANISATION	20
ARBETE OCH AKTIVITET UNDER ÅRET	20
<i>Aktiviteter för att bedriva och stärka praktknära forskning utifrån förskolan/skolans behov</i>	20
<i>Skapandet av långsiktiga strukturer för att möjliggöra för lärare, lärarstudenter och forskare att kunna samverka i praktknära forskning och verksamhetsutveckling</i>	20
<i>Erfarenheter av att teckna avtal</i>	21
<i>Erfarenheter av spridning av resultat</i>	23
KARLSTADS UNIVERSITET	24
MÅLSÄTTNINGAR FÖR ÅRET	25
ORGANISATION	25
ARBETE OCH AKTIVITET UNDER ÅRET	25
<i>Särskilda anställningar och uppdrag.....</i>	25
<i>Aktiviteter för att bedriva och stärka praktknära forskning utifrån förskolan/skolans behov</i>	26
<i>Skapandet av långsiktiga strukturer för att möjliggöra för lärare, lärarstudenter och forskare att kunna samverka i praktknära forskning och verksamhetsutveckling</i>	26
<i>Erfarenheter av att teckna avtal</i>	27
<i>Erfarenheter av spridning av resultat</i>	29
<i>Övrigt av intresse</i>	30
LINKÖPINGS UNIVERSITET.....	31
MÅLSÄTTNINGAR FÖR ÅRET	32
ORGANISATION	32
ARBETE OCH AKTIVITET UNDER ÅRET	33
<i>Samverkansmodeller.....</i>	33
<i>Lärarytbildningen.....</i>	38
<i>Särskilda anställningar och uppdrag.....</i>	38
<i>Aktiviteter för att bedriva och stärka praktknära forskning utifrån förskolan/skolans behov</i>	39
<i>Skapandet av långsiktiga strukturer för att möjliggöra för lärare, lärarstudenter och forskare att kunna samverka i praktknära forskning och verksamhetsutveckling</i>	40

<i>Erfarenheter av att teckna avtal</i>	<i>40</i>
<i>Erfarenheter av spridning av resultat</i>	<i>42</i>
<i>ÖVRIGT AV INTRESSE</i>	<i>43</i>
<i>Matchningsmodul</i>	<i>43</i>
<i>Etablera kontakt med nya noden</i>	<i>44</i>
<i>Utveckla ansökningsförfarandet och sakkunnigbedömningen</i>	<i>44</i>
EKONOMISK RAPPORT	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.

Kort sammanfattning av arbetet på nod- och nationell nivå

För ägaruniversiten har koordinatörerna varit verksamma på nationella nivån, så även Karlstadsnodens koordinatörer. Första halvan av året innebar dels arbete i NSG (Nationella styrgruppen) med slutrapporten för försöksperioden (2017-2021), som lämnades in till ministern i mars 2022 tillsammans med en rapport från utvärderingen av projektet, dels arbete för att avveckla NSG och förbereda inför arbetet med avtalsskrivande mellan parterna och övergång till permanent organisation (2025).

Slutrapporten kommunicerades via ett event i Stockholm i maj, samt vid Almedalen, där ULFs betydelse och framtid diskuterades vid en partssammansatt panel.

Vid halvårsskiftet övergick arbetet från NSG till partsgemensamma grupper: ULF-S (strategiska gruppen) och ULF-O (operativa gruppen). Dessa grupper består av fyra representanter från lärosätena (via SUHF) och fyra från skolhuvudmannorganisationerna (via IFOUS) med stöd av ULF-B (ägaruniversitetens koordinatörer).

Från och med halvårsskiftet har medel transfererats till skolhuvudman på nationell nivå (IFOUS), som ersättning för deltagande i ULF-S och ULF-O. Medel har också avsatts till arbetande ordförande, samt för utvärdering av övergångsperioden (mars 2022- juni 2023), då avtal beräknades lämnas in till departementet.

Under året har fyra ULF-bazarer anordnats, där olika förslag diskuterats och erfarenheter utbytts på nationell nivå.

Allt arbete finns dokumenterat via www.ulfavtal.se. Kommunikatören vid Kau har arbetat tillsammans med kommunikatörer vid UU och Umu, med webb och kommunikationsinsatser vid olika evenemang t.ex. i samband med presentationen av slutrapporten.

På nodnivå har arbetet fortsatt med stöttning och erfarenhetsutbyte i form av nodmöten mellan koordinatörer från nodens lärosäten. Kommunikatören vid Kau har stöttat arbetet vid noden. Forskarskolan KÄKK har också varit en sammanhållande länk för forskare inom praktikhållande forskning vid HH, HV och Kau.

Högskolan Halmstad

Målsättningar för året

Det övergripande målet med ULF-verksamheten för 2022 är att etablera en modell för samverkan mellan skolhuvudmän och högskolan avseende en skola på vetenskaplig grund. En annan målsättning är att skapa mötesformer för praktiker (rektorer och lärare) och utbildningsvetenskapliga forskare och ledare inom lärarutbildningen. Utfallet av dessa målsättningar beskrivs nedan under rubriken ”Skapandet av långsiktiga strukturer för att möjliggöra för lärare, lärarstudenter och forskare att kunna samverka i praktikinära forskning och verksamhetsutveckling” (se sidan 4 och 5).

Det operativa målet är emellertid att etablera fleråriga samverkansprojekt mellan huvudmän och högskolan, inklusive utvecklade rutiner för att skriva avtal och genomföra etikprövning. Syftet med att under denna fas av ULF:s försöksverksamhet satsa på fleråriga projekt är att fördjupa och bredda kunskap och färdighet att samverka under längre perioder, vilket även inbegriper aktiviteter som etikprövning, avtalsskrivande och samfinansiering. Det operativa målet beskrivs i Tabell 2 samt under rubriken Projekt.

Organisation

Högskolans ULF-verksamheten är organiserad i flera nivåer.

Samverkan för lärande och skolutveckling (SamLär)

Nätverket SamLär är inriktad mot skolutveckling på vetenskaplig grund, praktikutvecklande forskning, kompetensutveckling och lärarförsörjning samt lärarutbildningens utformning och genomförande. I SamLärs verksamhet är ULF en viktig kugge som driver den praktikutvecklande forskningen.

SamLärs verksamhet kompletteras av årliga huvudmannadialoger som genomförs mellan skolhuvudmän och representanter från Högskolan i Halmstad (HH). Representanter från högskolan består av akademichef för Akademin Lärande, Humaniora och Samhälle (LHS) samt avdelningschef för Avdelningen för Lärande (AL). Den senare representanten har övergripande ledningsansvar för lärarprogrammen. SamLär konkretiserar och operationaliserar det som tas upp vid dessa dialoger.

Utvecklingsgrupp Övningsskolor/-förskolor

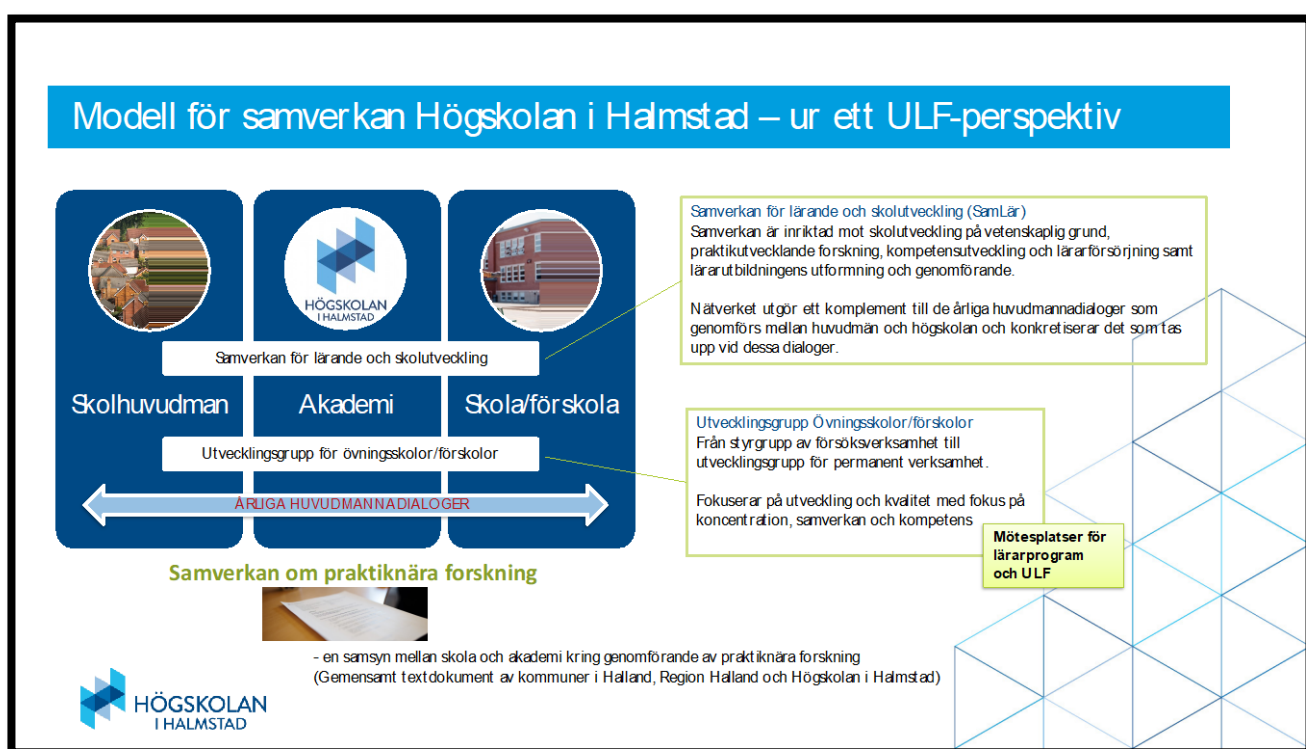
Utvecklingsgruppen är värdefull för samverkan mellan utbildning, lärande och forskning. Det beror på de möjligheter som denna formaliserade struktur skapat för att utveckla en skola på vetenskaplig grund. I det sammanhanget kan nämnas den VFU och studenters utvecklings- samt examensarbeten som genom övningsskolor- och förskolor på ett direkt sätt knyter an till de behov praktiken har. Utvecklingsgruppen ska arbeta med kvalitet och utveckling, med särskilt fokus på samverkan, koncentration och kompetens. LHS har under 2022 omformat det som tidigare var en styrgrupp för

försöksverksamheten till en utvecklingsgrupp för den permanenta verksamheten med övningsförskolor och -skolor.

Operativ grupp

Den operativa gruppen består av samverkanskoordinator vid avdelningen för lärande och ledaren för ULF vid högskolan. Gruppen samlar regelbundet, tre till fyra gånger per termin, projektledare för pågående ULF projekt. Den operativa gruppen rapporterar till avdelningschefen för Avdelningen för lärande. Samverkanskoordinatören ingår i SamLär. Avdelningschefen, i sin tur, delger den operativa gruppen de beslut som fattas eller önskemål som reses i SamLär.

Figur 1. Övergripande organisation av ULF vid Högskolan i Halmstad.

Arbete och aktivitet under året

Särskilda anställningar och uppdrag

Högskolan i Halmstad använder särskilda anställningar och uppdrag. Det gäller anställning av personer som har eller har haft skolutvecklingsuppdrag i kommuner som högskolan samarbetar med, exempelvis genom VFU och övningskolor. Dessa personer har som uppdrag att driva ULF-projekt med specifika syften. Ett överordnat syfte är att öka samverkan mellan skolverksamhet och lärarutbildningens verksamhet avseende en skola på vetenskaplig grund.

Andra anställningar handlar om att arvoda förskollärare som medforskare och behjälpliga vid analys av insamlad empiri i projekt där de är projektdeltagare och representanter för huvudmän.

Tabell 1. Översikt särskilda anställningar och uppdrag

Typ av anställning	Antal personer	Kommentar/beskrivning/lärdomar
Arvoderad timanställning	1	Kommunlektor med uppdrag att verka för en skola på vetenskaplig grund. Verkar som projektledare för ULF-projekt.
Arvoderad timanställning	1	Adjungerad lektor som verkar som biträdande ledare för ULF projekt.
Arvoderad timanställning	1	Professor. Verkar som specialist inom ett ULF projekt.
Arvoderad timanställning	Ca 10	Förskollärare. Verkar som medforskande deltagare i ett ULF-projekt.

Aktiviteter för att bedriva och stärka praktikinära forskning utifrån förskolan/skolans behov

- Möte med Styrgrupp för Övningsskolor som Högskolan i Halmstad samarbetar med.
- Möten med RUC – samråd Högskolan i Halmstad, Region Halland och Skolhuvudmän (RUC heter fr o m 2023 SamLär).
- Möten med ULF – regional samverkansgrupp lärosäten Syd, d v s Högskolan i Halmstad, Högskolan Kristianstad, Lunds universitet, Malmö Universitet, Skånes Kommuner, samt kommunala huvudmän från bland annat Ängelholm, Malmö, Helsingborg, Kristianstad.
- Möten med ULF – Karlstadnoden. Möten med lärosäten som ingår i noden, det vill säga Karlstads universitet, Linköpings universitet, Högskolan i Halmstad, Högskolan Väst
- Möten ULF – Bazar, nationellt
- Möten ULF – dialog – Huvudmän från Kronobergs län, Skåne län och Hallands län samt representanter från Högskolan i Halmstad, Linnéuniversitetet, Lunds universitet, Malmö Universitet och Högskolan Kristianstad, Skånes Kommuner
- Dialog Hallands skolhuvudmän och Högskolan i Halmstad
- Årliga huvudmannadialoger mellan huvudmän och Högskolan i Halmstad
- Nationellt RUC-nätverk, möten som bl. a. behandlar ULF-frågor och praktikinära forskning.

Skapandet av långsiktiga strukturer för att möjliggöra för lärare, lärarstudenter och forskare att samverka i praktikinära forskning och verksamhetsutveckling

SamLär

Under 2022 har lärosätet tillsammans med skolhuvudmäns representanter etablerat nätverket "Samverkan för lärande och skolutveckling" (SamLär). Nätverket syftar till att fungera som en kunskapshöjande samverkan för skolhuvudmän och lärosätet och fokus är riktat mot skolutveckling, som ett paraplybegrepp, där alla skolformer ingår och har utgångspunkt i vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. I nätverket ges möjlighet att samlas i olika grupperingar och arbeta med angelägna frågor, t. ex. skolformsvis. Samverkan, projekt, fortbildning och praktikinära forskning avser utgå ifrån skolhuvudmannens behov och bidrar därmed till kontinuitet, kvalitet och möjlighet till kontinuerlig uppföljning.

En avsikt med nätverket som samverkansform är att denna ska identifiera och utveckla möjligheter att skapa kunskapsintegrerade miljöer som bärs upp av en tankemodell för det konstruktiva mötet mellan akademi och skola eller teori och praktik, alternativt vetenskap och beprövad erfarenhet. Ett av nätverkets första och högst prioriterade område att arbeta med under 2023 är modeller för samverkan kring praktikinära och praktikutvecklande forskning. På så vis knyts arbetet med ULF nära till lärarutbildningens övergripande samverkansstruktur med skolhuvudmän. En viktig erfarenhet från diskussioner inom nätverket är att förutsättningar för den enskilda skolhuvudmannen kan se mycket olika ut till att investera tid och lärarresurs i samverkansprojekt. Således kommer modeller som stärker samverkan också mellan skolhuvudmän, och mellan skolhuvudmän och akademi att bli en viktig fråga att hitta rätt i. Samarbeten där flera skolhuvudmän går samman kring ett gemensamt behov kan möjliggöra för de med mindre resurser att ta en aktiv del i såväl kunskapsutveckling som kunskaps-spridning. En ytterligare lärdom rör betydelsen av att finna ett samarbetssätt som tillvaratar praktikernas och forskarens kompetens på ett sätt där de kompletterar varandra. Alla lärare behöver inte bli forskare, lika lite som forskaren behöver bli lärare. Det konstruktiva mötet uppstår snarare när läraren kan utveckla och bidra till ett undersökande förhållningssätt i relation till den egna praktiken med stöd av forskarens analytiska och vetenskapliga förhållningssätt. Representanter från skolan uttrycker själva att de är duktiga på att se och identifiera behov, men sämre på att veta hur man ska följa upp det.

VFU och Övningskolor

Ett annat sätt att knyta ULF och den praktikinära forskningen till långsiktiga strukturer har varit att utforma en modell för att ta tillvara högskolans etablerade VFU-verksamhet med övningsförskolor och övningskolor. Detta planeras att ske genom att återkommande bjuda in rektorer och lokala VFU-samordnare till dialog kring praktikinära forskning och läraren som den undersökande praktikern samt betydelsen av att studenter möter en skola på vetenskaplig grund. Det innebär att akademien och

övningskolan får ett förtydligt gemensamt uppdrag att utveckla kvaliteten i lärarutbildning och att de lärare som går ut i yrket har med sig relevant kompetens baserat på lika delar erfarenhet av teori och praktik och hur dessa möts. Intentionen är också här likt ovan att det skapas en kunskapsintegrerad miljö där man tillsammans och med grund i både skolans och akademins respektive möjligheter formar det ”utbildningsrum” som studenterna vistas i under sin utveckling från student till lärare med möjlighet att sedermera bidra till en skola och till skolutveckling på vetenskaplig grund.

Projekt

Under 2022 initierades sex samverkansprojekt mellan skolhuvudmän och högskolan. En viktig utgångspunkt för etableringen av dessa är de samverkansprojekt Högskolan tidigare haft med skolhuvudmän, dels det ovan nämnda Övningskolor och -förskolor. Tidigare samverkansprojekt av betydelse är Framtidens digitala lärande i skolan – FDLIS – Framtidens digitala lärande i skolan – som hade fokus på lärandeprocesser med digitala resurser för att förbättra barns och elevers måluppfyllelse. Ett annat signifikant samverkansprojekt är det regionövergripande FGTE - From Great to Excellent, mellan fyra kommunala huvudmän och högskolan.

LHS samverkanskoordinator spelat en avgörande roll för att knyta ihop kontakter och information mellan ULF nationellt och andra nationella parter, huvudmän och den pågående ULF verksamheten vid högskolan. Projekten presenteras i Tabell 2.

Erfarenheter av att teckna avtal

Högskolan har upprättat en mall för avtalsskrivande, bland annat efter överläggningar med högskolejuristen. Avtalen signeras av akademichef vid Akademien LHS samt av representant för huvudman. Den senare består av rektor, skolchef eller ordförande i styrelse för fri(för)skola. Det är samverkanskoordinator vid LHS som handhar avtalsprocessen.

De erfarenheter som gjort har inneburit att högskolan byggt upp ett stöd för projektledare så att de kan kommunicera adekvata delar av avtal med huvudmän. Dessa delar gäller främst projektplan, tidsramar och preliminär omfattning av parternas åtaganden.

För de projekt som redovisats nedan har alla, utom två, överenskomna avtal.

Några reflektioner från projektledare:

- Det tar tid att komma fram till på vilken nivå och vilken funktion inom skolan som ska skriva under ett ULF-avtal.
- Projektplanen har arbetats fram i samarbete med deltagarna från skolan. I detta arbete har vi haft en dialog kring finansiering och avtal så att medforskare från akademien och medforskare från skolorna har varit på det klara med ramarna. Arbetet med avtalsprocessen har därför gått mycket smidigt. Detta,

tror jag, har också att göra med att forsknings-frågorna är grundade i lärarnas behov, dvs. behovet kommer från praktiken.

Tabell 2: Aktiva avtal under året

Projektnamn (projektid)	Skolhuvudman	Antal medforskande verk-samma	Antal medforskande från aka-demi	Problembeskrivning/forskningsfråga/etc.
A) VR-miljöer som stöd för elevers kunskapsutveckling i studiehandledning på modersmålet (2022–2025)	Båstad kommun Östra Karups skola, Sandlyckeskolan och Förslövs skola,	5	2	<p>Syfte</p> <p>Forskning kring användandet av digitala resurser i undervisningen pekar på vikten av hur undervisare organiserar sin undervisning i sådana miljöer för att de digitala resursernas potential ska kunna tas till vara på och för vad som blir möjligt för eleverna att lära sig med sådana resurser. Mot bakgrund av detta är syftet med detta praktiska projekt att i samverkan mellan studiehandledare, elever, VR-designer och forskare etablera erfarenhets- och kunskapsutbyte med fokus på elevers kunskapsutveckling i studiehandledning på modersmålet genom anpassade Virtual Reality (VR) miljöer. För att besvara syftet kommer följande frågeställningar att vara vägledande:</p> <p>a) Hur kan studiehandledningen utformas och användas för att främja elevers lärande genom anpassade VR-miljöer?</p> <p>b) Hur kan studiehandledningens didaktiska design utvecklas tillsammans med studiehandledare, VR-designer, forskare och elever som medskapare av den virtuella lärmiljön?</p> <p>c) Hur samspelar den virtuella lärmiljön och elevers lärandeaktiviteter med varandra i förhållande till ämnesspecifika kunskaper?</p>
B) Att få syn på det vi inte ser: Analys av	Helsingborgs kommun Ängelholms kommun	10	3	<p>Syfte</p> <p>Studiens övergripande syfte är stärka förutsättningarna för professionsutveckling för studenter,</p>

<p>undervisning och praktiskt yrkeskunnande med studenter och lokala VFU-ledare i förskolan. (2023 – 2025)</p>	<p>Halmstads kommun</p>			<p>förskollärare och lärarutbildare. För studenterna, som är vårt gemensamma fokus, ska förutsättningarna att bli en del av en professionell gemenskap liksom utveckling av en professionell identitet förbättras. För att nå dit är en övergripande fråga för oss vad som synliggörs i studenters undervisning och i seminarier om undervisning när analys av undervisning i förskola sker med hjälp av ett didaktiskt analysredskap. Fråga Att studien genomförs i samverkan innebär att den inleds med ett etablerande skede i vilket studiens forskningsfrågor preciseras med utgångspunkt i den övergripande fråga som anges i denna projektbeskrivning. Även syfte och genomförande preciseras. Det innebär att det denna projektbeskrivning enbart kan betraktas som en skiss baserad på de dialoger som vi hittills har förts mellan forskare och deltagande förskollärare.</p>
<p>C) Förskolans lärmiljö för välbefinnande och återhämtning (2022 – 2025)</p>	<p>Fyra fristående förskolor i Halmstads kommun. Dalshalls förskola AB, Föräldrakooperativet Kyrkdalens Förskola, Ideella föreningen Eketånga Montessoriskola och Gröngölingens förskola Föreningen Gröngölingen</p>	<p>4 (+ personal)</p>	<p>2</p>	<p>Det övergripande målet är att undersöka vilka aktiviteter och artefakter i lärmiljön för förskolebarnen som erbjuder återhämtning i former av vila och pulshöjande aktiviteter. På lång sikt förväntas kunskap om detta bidra till att skapa en balans mellan psykisk och fysisk hälsa hos barn förskolan. 1) Vilka lärmiljöer och artefakter i förskolans lärmiljö beskriver personalen som bidragande till barnens välmående? 2) Vilka föreställningar har barnen om vilka lärmiljöer och artefakter i förskolan som bidrar till deras välmående. 3) Vilka förändringar i lärmiljön, genom artefakter eller aktiviteter kan bidra till barnens välmående?</p>

				4) Hur kan personalen medvetandegöra barnen om olika lärmiljöers bidrag till återhämtning?
D) Integrering av utbildningsmiljöer för undervisning i teknik och hållbarhet (2023–2025)	Halmstad kommun, KomTek	2 (+ studenter)	2	Syftet med projektet är att ta fram en varaktig samverkans- och utbildningsmodell baserat på praktiska forskning. Modellen ska medföra utveckling av undervisning inom hållbar utveckling kopplat till grundskolans teknikämne. Syftet är att dessutom utveckla lärarstudenters teknikdidaktiska kompetens och att beskriva hur denna transformation sker.
¹ E) Skolifiering av dataspelande: Lärande och motivation i den skolastiska e-sporten på gymnasienivå: Sociala och kognitiva aspekter av gaming som mål och medel i teknisk och estetisk gymnasieutbildning. (2023–2025)	Ljud och Bildskolan, Halmstad	2	3	Med målet att stötta och i samarbete med lärare och elever utveckla och tydliggöra verksamheten vid LBS e-sportsutbildning är syftet att med en explorativ ansats, sett till både sociala och kognitiva aspekter, kartlägga den skolastiska e-sportens förutsättningar att erbjuda ett särpräglad undervisningsinnehåll, samt förbereda för fortsatta studier samt kommande yrkesverksamhet inom såväl e-sportsektor som andra verksamheter. <i>Vad har e-sportgymnasier för utmaningar i sitt arbete? Vilken kompetensutveckling har de behov av? Vad kännetecknar det lärande som erbjuds inom ramen för undervisning i och kring data-spel/gaming? Hur förankrar lärarna sin undervisning vetenskapligt och hur arbetar de med beprövad erfarenhet?</i>
² F) Forskningscirkel om estetik i förskolans undervisning.	Halmstads kommun	2	xx	Syftet med ULF-projektet är att undersöka hur förskollärarens undervisning kan utformas, med ett mediespecifikt fokus, för att utveckla barns skapande förmågor i

¹ = Projektledaren varit i kontakt med Ljud- och bildskolan om projektet och utvecklat en projektplan i samverkan med skolan. En projektskiss är etablerad. Avtalet är emellertid inte signerat.

² Projektledaren varit i kontakt med Halmstad kommun avseende projektidé. Det finns inget påbörjat avtal.

(2023 – 2025)				dans och utmana dem till ökat lärande.
---------------	--	--	--	--

Erfarenheter av spridning av resultat

Nedan beskrivs de spridningsformer som de enskilda projekten använt sig av. Flera projekt redovisar även kommande spridning, det kan vara workshops eller presentationer som är inskickade till konferenser.

Det finns andra spridningsformer förutom det som presenteras i tabell 3. Dessa består av de som punktats på sidan fyra. Dessutom finns en årligt återkommande konferens med övningskolor som inbegriper spridning av ULF:s praktiktäna forskning.

Tabell 3: Lista över typer av ”spridningsformat”

Typ av spridning	projekt	antal	beskrivning
Konferenser	A	2	<p>Praktiktäna forskning och skola på vetenskaplig grund 2022, digital konferens, Linköpings universitet, 31/10-22. Titel: <i>VR-miljöer som stöd för elevers kunskapsutveckling i studiehandledning på modersmålet (F-9)</i>. Sjöberg, J., Edstrand, E. Sofkova Hashemi, S. Presentation av det påbörjade projektet.</p> <p>EAI DLI (Design, Learning & Innovation) 2022, Faro, Portugal, 21-22/11-22. Titel: <i>The Use of Adaptive VR Environments to Foster Students Learning in Multilingual Study Guidance</i>. Edstrand, E., Sjöberg, J. & Sofkova Hashemi, S. Work-in-progress paper. Springer-publication 2023.</p> <p>Kommande: HCII (Human Computer Interaction) 2023. Titel: <i>Teachers’ educational design using adaptive VR environments in multilingual study guidance to promote students’ conceptual knowledge</i>. Edstrand, E., Sjöberg, J. & Sofkova Hashemi, S. Abstract accepterat 2022. Paper submission 24/2. Publication under 2023.</p> <p>EARLI 2023. Titel: <i>Primary teachers didactical design for students’ learning in VR environments</i>. Edstrand, E., Sofkova Hashemi, S. & Sjöberg, J. Abstract accepterat som Single paper 2023.</p>
Pop vetenskapligt	A	1	Kort podd om projektet.

			Syftet med podden är att ge skolverksamheterna en bra och enkel möjlighet att till sig forskning vid LHS.
Konferenser	B		<p>Kommande:</p> <p>Genom att sprida planer om vår samverkansforskning inom ULF till ledningen på HH har ledningen i sin tur kunnat sprida projektet vidare. Det ger ringar på vattnet. Ledningen har föreslagit oss som medverkande på en skandinavisk lärarutbildningskonferens i Köpenhamn i oktober 2023 på vilken de vill ta del av VFU-forskning i Sverige. (Konferensen samorganiserar med Universitets- og høskolerådet (UHR) i Norge och Læreruddannelsesnet i Danmark, och temat för konferensen är Praxis i læreruddanning. Mot bakgrund av konferensens tema välkomnar Anders Linde-Laursen (ordförande LUK) förslag på forskare som kan bidra med perspektiv på verksamhetsförlagd utbildning i en svensk kontext.)</p> <p>Genom att sprida planer om vår samverkansforskning inom ULF till kollegor i Svenskt nätverk för aktionsforskning har vi av nätverket blivit inbjudna att berätta mer om projektet. Det har framkommit att många som är involverade i att etablera modeller för samverkan kopplat till övningsskolor/övningsförskolor och som vill ta del av våra erfarenheter som stöd i sina processer.</p> <p>Sedan tidigare samarbeten har vi goda erfarenheter av att medverka i konferenser tillsammans med våra medforskare från fältet. Det utvecklar en förståelse hos dem att de är med och utvecklar kunskap som andra är intresserade av att ta del av och föra dialoger om. I vårt samverkansprojekt inom ULF kommer vi därmed inom projekttiden att delta i en gemensam konferens. Vilken har vi ännu inte bestämt, men det lutar åt Noralf-konferensen (en konferens om aktionsforskning) eller NU (en konferens om högre utbildning).</p>
Pop vetenskapligt	B		<p>Kommande</p> <p>Vi har sedan tidigare samverkansprojekt goda erfarenheter av att samskriva populärvetenskapliga texter tillsammans med våra medforskare från fältet.</p> <p>Exempel:</p> <p>Övningsskolerapport 200310 (hh.se) Övningsförskolerapport 200310 (hh.se) http://hh.diva-portal.org/smash/get/diva2:1514543/FULLTEXT01.pdf</p>

			Vi eftersträvar ett sådant samskrivande även i pågående samverkansprojekt inom ULF. Hur det kommer att se ut planeras inom projektgruppen längre fram, i ett senare skede. Vår erfarenhet är att det är centralt att alla som ska skriva också måste vara med att planera skrivandet.
Utvecklingsarbete	B	1	Samverkansmodellen i vårt pågående samverkansprojekt inom ULF tar utgångspunkt i ett gemensamt utvecklingsarbete som pågår mellan lärarutbildare och lokala VFU-ledare för övningsskolor. Samverkansmodellen innefattar att ett urval av de involverade på ett djupare plan analyserar och utvecklar kunskap om det som pågår i det gemensamma utvecklingsarbetet genom att i detta fall förstå och analysera didaktiska modeller för att tillsammans med studenter analysera undervisning. Utvecklingsarbetet har pågått under tre terminer, vilket innebär att den forskning som nu kopplas på har en gemensamt planerad grund att stå på. Lärdomarna från utvecklingsarbetet ligger således till grund för forskningsprojektet. Vår erfarenhet är att en stabil grund skapar goda förutsättningar för att utforska tillsammans, eftersom som relationsbyggande, embryo till forskningsfrågor etc redan har utvecklats över tid. Det finns således vidare även etablerade rutiner inom utvecklingsarbetet för hur nya kollegor involveras, för hur rektorer ska involveras och sprida vidare på enheter osv. Alla som deltar i utvecklingsarbetet, som pågår parallellt med forskningsprojektet får kontinuerligt ta del av vad som görs i forskningsprojektet och kan dra nytta av de insikter som genereras där i. Det riggade utvecklingsprojektet är således en viktig del av samverkansmodellen och spridningen inom den samma till det så kallade utvidgade kollegiet.
Konferenser	C		Kommande: Presentation på forskningskonferens, antaget abstract på NERA Abstract insänt till END 2023, avvaktar besked
Workshop – samarbete mellan 4 förskolor	C	1	Workshop för all personal från de fyra förskolor som ingår i projektet. Denna workshop bestod i erfarenhetsutbyte och samplanering av aktionsforskningsprojektet.
Konferenser	E	1	E-sportkonferens i Jönköping (School of Economics). November 2022.
Pop vetenskapligt	E	1	Presentation av Halmstads samverkansytor och -modeller gällande e-sport (Ljud- och Bildskolan & Rörelsehindrade barn och unga i Halland).

			Kommande: Nätverkande och inbjudningar till kommande evenemang på HH (IDEAS)
Medlemskap	E	1	Medlemskap i Advisory Board till svenska esportförbundet.

Högskolan Väst

Målsättningar för året

Planerna inför 2022 var att initiera och starta upp vad vi beskriver som ämnesdidaktiska pilotprojekt. Projekten var antingen inriktade mot att utveckla lärarutbildningen eller att utveckla skolpraktiker hos huvudman. De projekt som beviljades medel för 2022/23 och startade upp var följande.

Inriktning lärarutbildning

Etablering av forskningsgrupp för forskningsbaserad av Yrkeslärarprogrammet AIL, research skills for teachers' work and professional development.

Att bli lärare i två ämnen: en undersökning av relationen undervisningspraktik - identitet i början av lärarkarriären

Vidareutveckling av forskningsanknytning av utbildningsverksamhet inom matematikdidaktik

Inriktning huvudman.

1. Läsfrämjande undervisning i gymnasieskolan
2. Samordnare inom Sv2

Organisation

Högskolans lokala organisation består av Jan Gustafsson Nyckel (projektledare), Lena Sjöberg, prefekt, medlem i styrgruppen för Noden samt projektledare plus en ekonomisk resurs. Under hösten började vi se över vår interna organisation och web som sedan vidareutvecklades under 2023 med web -och administrativt stöd. Ingen samverkansgrupp inom högskolan utöver det. Kontakter med några centrala huvudmän angående olika frågor om ULF.

Arbete och aktivitet under året

Aktiviteter för att bedriva och stärka praktiktäna forskning utifrån förskolan/skolans behov

Högskolan har inför 2022 valt att arbeta med ämnesdidaktiska pilotprojekt för att på så sätt utveckla vårt sätt att arbeta med ULF. Se även slutrapport

Skapandet av långsiktiga strukturer för att möjliggöra för lärare, lärarstudenter och forskare att kunna samverka i praktiktäna forskning och verksamhetsutveckling

Se ovan. Utöver det har det stora flertalet huvudmän i området visat vagt intresse om att skapa långsiktiga strukturer. Två exempel som bryter mot det mönstret är Kunskapsförbundet Väst och Vara kommun som vi har utvecklat en mer långsiktig struktur med.

Erfarenheter av att teckna avtal

Generellt har det kopplat till många huvudmän varit mycket arbete med att teckna avtal på grund av intern organisation hos huvudman. Utöver det måste "våra" forskare också bli bättre på att bli ULF forskare med allt som det innebär. Inför 2023 ändrar vi helt arbetssätt med erfarenhet från de inledande försöksåren. Att teckna avtal ligger nu mer uttalat på projektledare i kontakt med ansvarig huvudman.

Tabell: aktiva avtal under året

Projektnamn (projektid)	Skolhuvudman	Antal medforskande verk-samma	Antal medforskande från aka-demi	Problembeskrivning/forskningsfråga/etc.
Det pilotprojekt vi ansöker om medel för har som övergripande syfte att undersöka och utveckla didaktiska strategier för att planera, genomföra och utvärdera undervisning om kontroversiella frågor utifrån interkulturella förhållningssätt.	Trollhättans kommun	Ett arbetslag om 4 lärare	4	Mer specifikt syftar projektet till att identifiera och problematisera förhållningssätt som lärare utgår ifrån för att i sin undervisning hantera kontroversiella frågor och undersöka om förhållningssätten skiljer sig beroende på vilken fråga som är i fokus och mellan olika undervisningsstadier. Tillsammans med verksamma lärare syftar projektet till att utveckla, genomföra och utvärdera olika didaktiska strategier vid undervisning om kontroversiella frågor utifrån följande frågor: • Vilka didaktiska överväganden görs i planering av undervisningen om olika kontroversiella frågor? • Hur upplever och värderar lärare den genomförda undervisningen avseende innehåll och form? • Hur uppfattar lärare sambandet mellan undervisningsstrategi och kulturell reflexivitet, kritisk reflektion, moralisk och etisk medvetenhet samt omdöme och empatisk förmåga? • Vilken roll spelar olika skolkontexter vid val av och undervisning avseende kontroversiella frågor? Hur analyseras skolkontextens betydelse av medverkande lärare?
Det pilotprojekt vi ansöker om medel för har som övergripande syfte att	Vänersborgs kommun	Ett arbetslag om 3 lärare	4	Se ovan

undersöka och utveckla didaktiska strategier för att planera, genomföra och utvärdera undervisning om kontroversiella frågor utifrån interkulturella förhållningssätt.				
Läsfrämjande undervisning i gymnasieskolan	Kunskapsförbundet Väst	10	4	Pilotprojektet vänder sig till 7-9-lärare, men med baktanken att projektet kan utvecklas för att i en extern ansökan även inkludera de övriga lärargrupperna förutsatt att resultatet ger att det är meningsfullt och att forskningstid föreligger. Projektets ”praktikutvecklande och ämnesdidaktiska relevans samt dess relevans för HVs lärarutbildningar” (från utlysningen) utgörs av att vi söker konstruktiva och effektiva undervisningsupplägg för elevers språkutveckling och textproduktion via en forskningsdesign som är AIL-inriktad; ett aktionsforskningsprojekt som bedrivs tillsammans med verksamma lärare.
Att begreppsliggöra yrkeskunnande för att främja och synliggöra lärande i yrkesämnen	Tanum kommun och Kunskapsförbundet Väst	5	5	Syftet med det förslagna projektet är 1) att sammanställa och systematisera didaktisk forskning med fokus på hur yrkeskunnande i gymnasial yrkesutbildning begreppsliggörs, medieras och bedöms; 2) att bidra till kunskapsutvecklingen inom detta område genom egna empiriska studier
Från lektionsleverantör till lektionsdesigner: Att utveckla språkmedvetenhet i den pedagogiska praktiken	Varakommun	Alla lärare i engelska i Vara kommun	2	Mot bakgrund av en kontext där engelsklärares professionella praktik har skiftat från rollen av deliverer till designer, syftar det här pilotprojektet till (i) att utveckla och utvärdera metoder för att arbeta med lärarens språkmedvetenhet (Teacher Language Awareness), och (ii) att skapa riktlinjer för den professionella praktiken. Projektet kommer genomföras i samarbete med engelsklärare i åk. 7-9 och på gymnasiet i Vara kommun. P

Matematik och matematikdidaktik inom lärarutbildningen	Högskolan Väst	5	5	Syftet är att utveckla matematikkurserna i lärarprogrammen så att studenterna blir stärkta i att designa en helhet i undervisningen som omfattar att kunna planera, genomföra och följa upp matematikundervisning för barn och elever i förskola och skola.
Samordnare inom Sv2	Högskolan Väst	30	2	Att undersöka samordnarnas bild av sitt uppdrag, sin uppdragsbeskrivning, organiseringen av undervisningen och förståelsen av den nya kursplanen i svenska som andraspråk och skillnaderna gentemot kursplanen i svenska.

Erfarenheter av spridning av resultat

Flertalet av våra ULF projekt presenteras vid en ämnesdidaktisk konferens varje höst med många besökare från olika huvudmän. ULF forskning presenteras också internt vid institutionens egen forskningskonferens. Sedan presenteras vissa av projekten vid olika konferenser samt att det skrivs artiklar och rapporter.

Format	antal	Ev. kommentar/beskrivning/lärdomar
Konferenser	4	
Pop vetenskapligt	1	
Vetenskapliga artiklar	3	

Karlstads universitet

Målsättningar för året

Målsättningen för ULF-arbetet vid Karlstads universitet 2022 sammanfattas i nedanstående punkter:

- Initiera forskningsprojekt med utgångspunkt i den genomförda behovsinventeringen
- Fler avtal tecknade med skolhuvudmän
- Fortsätta arbetet med förenade tjänster
- Sprida resultat genom fler kanaler
- Öka samverkan med lärarprogrammet

Organisation

Det operativa lokala arbetet har under 2022 letts av en forskningskoordinator (Jesper Haglund) som har stöd av ett arbetsutskott (AU) bestående av projektledaren för ULF-noden (Yvonne Liljekvist), RUCs föreståndare (Monica Evermark), samt kommunikatör (Maria Nilsson). AU har haft uppgifter främst i relation till samverkan mellan Karlstads universitet och skolhuvudmän lokalt, men också i relation till det samordnade uppdraget för Karlstadsnoden, samt i relation till ägarskapet av försöksverksamheten. AU har stöd av lärarutbildningskansliet. AU har under året i snitt träffats en gång i månaden

Beredande organisationen har bestått av ett ULF-råd, som är sammansatt av representanter från skolhuvudmän och lärosäte, samt med externa ledamöter. ULF-rådet hade tre möten under året.

Forskningskoordinator rapporterar till Dekan för Lärarutbildningsnämnden (LUN), som har kvalitetsansvaret.

Arbete och aktivitet under året

Särskilda anställningar och uppdrag

Typ av uppdrag	Antal personer	Kommentar/beskrivning/lärdomar
Forskningskoordinator	1	20% Medfinansiering till ULFprojektet från LUN
Kommunikatör	1	10% Medfinansiering till ULFprojektet från LUN. Spridning av resultat
ULF-råd	8	Partssammansatt råd för att bereda förslag till LUN

Aktiviteter för att bedriva och stärka praktiska forskning utifrån förskolan/skolans behov

Det huvudsakliga arbetet under 2022 har utgått från den behovskartläggning som har utformats och genomförts i samverkan med skolhuvudmännen (skolchefsgruppen i Värmland och RUC). Arbetet påbörjades under 2021.

Kartläggningen renderade i ett hundratal identifierade behov. Dessa behovsbeskrivningar sorterades och tematiserades av forskningskoordinatorerna i samverkan med RUCs föreståndare i termer av utvecklingsbehov på olika nivåer. Åtta av dessa utkristalliserades till tematiker med potential för att kunna utgöra grunden för forskningsprojekt. Tematikerna matchades mot de kompetenser och forskningsinriktningar som beskrivits i behovsinventeringen av olika forskargrupper vid Kau. De åtta tematikerna lyftes därefter till ULF-rådet för vidare beredning och slutligen föreslogs fyra tematiker som lämpliga att arbeta vidare med.

Inbjudan till Rundabordssamtal om tre av tematikerna (*Klyfta i elevers användning av engelska; Samarbete mellan skolbibliotek, skola och hem; Demokratiuppdrag i förskolan*) skickades med hjälp av RUC ut under hösten 2022 till samtliga skolhuvudmän (kommunala och fristående) inom RUCs samverkanskommuner. Rundabordssamtalen hölls i lokaler hos en av de deltagande skolhuvudmännen. I samtalen deltog representanter (lärare, skolledare, skolchefer) från fem olika skolhuvudmän. Tre forskningsprojekt har därefter initierats och formaliserats.

Till den fjärde tematiken (*Framtidsfrågor*) har medel avsatts för ytterligare beredning/utredning i form av en kunskapsöversikt innan beslut tas om hur arbetet ska fortgå.

Förutom arbetet med forskningsinitiering har fyra projekt pågått eller avslutats under året (se beskrivning nedan).

Aktiviteter som är ringar på vattnet från tidigare avslutade projekt har pågått under året. Ett exempel är det LISA-PLOT där resultat från forskningsstudier anpassats till en modell för undervisningsutveckling där RUC varit en viktig infrastruktur/facilitator.

Skapandet av långsiktiga strukturer för att möjliggöra för lärare, lärarstudenter och forskare att kunna samverka i praktiska forskning och verksamhetsutveckling

Syftet med att arbeta utifrån en behovskartläggning och via rundabordssamtal, har varit att prova en ny modell för att identifiera behov och initiera forskning i samverkan mellan förskolan/skolans verksamma och forskare vid lärosätet. Tanken med

modellen är den ska främja ömsesidig lyhördhet och kreativitet för att finna former för att hantera många av de organisatoriska hinder som finns för ULF-forskning.

Modellen kan givetvis förbättras på flera sätt, men arbetssättet verkar lovande. Det handlar dels om att hitta strukturer där den långa tidsbågen i att gå från behovsidentifiering till att formulera ett forskningsproblem erkänns (vilket är en helt avgörande kvalitetsaspekt i forskningen), dels om att formulera en gemensam arena där alla parter möts och kan samtala och förstå varandras kunskaper och erfarenheter och vilka möjligheter de ger in i ett gemensamt forskningsprojekt.

Genom de forskningsprojekt som organiserats via ULF, har också möjligheter öppnats för lärarstudenter och masterstudenter att göra sina examensarbeten i anslutning till dessa. Det här arbetet är i sin linda, men inriktningen är att utveckla detta till att gälla en mer substantiell andel av uppsatserna. Lärarutbildare (adjunkter, lektorer) deltar i flera forskningsprojekt. Även öppningar för doktorandprojekt har uppstått i relation till de forskningsprojekt som initierats och genomförts.

Eftersom Karlstads universitet är en av de fyra projektägarna för ULF, så har mycket av arbetstiden under 2022 för forskningskoordinatören också handlat om att arbeta på den nationella nivån tillsammans med projektledaren. Dels slutrapporterades arbetet (slutrapport här: www.ulfavtal.se), dels identifierades arbetet under året med målet att skapa ett nationellt ULF-avtal (slutförslag ska presenteras före 230701).

Erfarenheter av att teckna avtal

Vid avtalsskrivning har vi den så kallade Värmlandsmodellen som grund, sedan skrivs enskilda avtal eller överenskommelser med respektive skolhuvudman. Arbetet med behovsinventeringen och de pågående projekten har medfört att inga nya överenskommelser har skrivits med skolhuvudman under året.

Här listas projekt som pågått under 2022:

Projektnamn	Skolhuvudman	Antal medforskande verk-samma	Antal medforskande från akademi	Problembeskrivning/forskningsfråga/etc.
Digital teknik som brygga mellan lärarutbildning, yrkesutbildning samt arbetsplatsförlagt lärande	Lillerudsgymnasiet AB	4	4	Det finns en svårighet att få en rättvis bedömning av APL. För att få underlag för en bättre bedömning och kunna titta på hur elever utför arbetsuppgifter och kunna fortsätta arbeta med detta i grupper när

				<p>de kommer in på skolan igen, så behövde bedömningspraktiken utvecklas.</p> <p>Fyra yrkeslärare på Lillerudsgymnasiet utformade tillsammans med forskare och lärarutbildare från Karlstads universitet digitala multimodala loggböcker som skolans elever arbetade med när de var ute på APL. Eleverna har arbetat med text, bild och ljud och uppgifterna i loggboken har en tydlig koppling till centralt innehåll, ämnets syfte och kunskapskraven.</p>
Förskollärares ansvars- och ledarskapsuppdrag	Bengtstors kommun	6	1	<p>Syftet är att arbeta med professionsutveckling på vetenskaplig grund och med beprövad erfarenhet. Fokus är det specifika ansvar som förskollärare har enligt styrdokument, vad det innefattar och hur de ska ta sig an uppdraget med fokus på att leda arbetet.</p> <p>Utgångspunkten är de frågor deltagarna har och vi kommer tillsammans att söka efter svar. En viktig del är att de som arbetar i praktiken ska reflektera och prova det som vi pratar om eftersom detta praktiserande kommer generera nya frågor att diskutera. Detta blir då ett sätt att arbeta praktiskt på vetenskaplig grund och med beprövad erfarenhet.</p> <p>I projektet används olika samtalsmetoder för att fördjupa och fokusera. Metoderna kan deltagande förskollärare också använda på sina arbetsplatser som en del i projektets mål att utveckla och stärka förskollärares pedagogiska ledarskap och ansvar.</p>
Lekar, fysiska aktiviteter och utövande i fritidshemmets undervisning	Kommunal skolhuvudman	två fritidshemsavdelningar	3	<p>Fritidshemmets utmaningar och möjligheter utgör ramen för forskningsprojektet. Syftet är att förstå och utveckla undervisning i fritidshem med ett ämnesdidaktiskt fokus på kunskap, undervisning och lärande. Fokus ligger på ett av läroplanens utpekade centrala innehåll i fritidshemmet: lekar, fysiska aktiviteter och utövande.</p>

				Projektet är upplagt som en fallstudie på två fritidshemsavdelningar där personalen tillsammans med forskarna formulerat problemområden.
Utmaningar i det uppkopplade klassrummet. Rum för lärande i en digitaliserad skola	Kommunal skolhuvudman	2	4 (varav en lärare med delad tjänst)	<p>I forskningsprojektet prövas en samverkansmodell som innebär att forskare, lärare och elever tillsammans kartlägger de utmaningar som uppstår i samband med klassrummens digitalisering.</p> <p>I projektet prövas en modell som bygger på att lärare och elever samverkar med forskare. Det övergripande syftet är att fördjupa kunskapen om vad som händer med undervisningen i ett klassrum där digitala verktyg används och på sikt stärka och utveckla kunskap om undervisningens digitalisering.</p> <p>Forskningsprojektet har i huvudsak använts sig av reflekterande samtal med utgångspunkt i analyser av ett rikt datamaterial bestående av videoinspelningar. Strävan är att skapa ett likvärdigt möte mellan deltagare med olika erfarenheter</p>

Erfarenheter av spridning av resultat

Under året har medel för spridning avsatts till projekten. Det har använts till konferenser, färdigställande av artiklar och populärvetenskaplig produktion. ULF-projekt har också ingått i ROSE-workshopar med samskrivning av forskningsartiklar till tidskriften Forskul.

Medel för spridning har också avsatts till kommunikatör för stöd till forskargrupper med ULF-medel (eller avslutade projekt) för webb, pressmeddelanden, intern och extern kommunikation. Allt material finns på dels www.ulfavtal.se, dels på www.kau.se.

Medel till enskilda projekt för dokumentation av projekt är också överflyttade till 2023

Spridning sker också via RUCs styrgrupp, och via Pedagog Värmland.

Övrigt av intresse

Iakttagelser av utmaningarna med ”långa bågarna”. Det handlar om att forskningsiniering, genomförande och dokumentation av forskning tar tid. De olika årshjulen vi har och de olika ekonomiska- och styrsystemen ställer krav på långsiktighet och uthållighet i relationerna. Det finns också identifierade behov av en struktur för att ”få ut” information och att få inbjudningar osv. till berörda inom såväl skola som akademi.

Vi har positiva erfarenheter av modellen med behovskartläggning, men vi behöver hitta ett snabbare sätt att arbeta ”trots” våra olika årshjul, traditioner och organisationsmodeller.

Fortsatt arbete med förenade tjänster inför kommande år.

Ett arbete för att förbereda ett rundabordssamtal om ”Research Practice Partnership” har initierats tillsammans med ULF-koordinatorer vid Göteborgs universitet och Project Zero vid Harvard School of Education.

Linköpings universitet

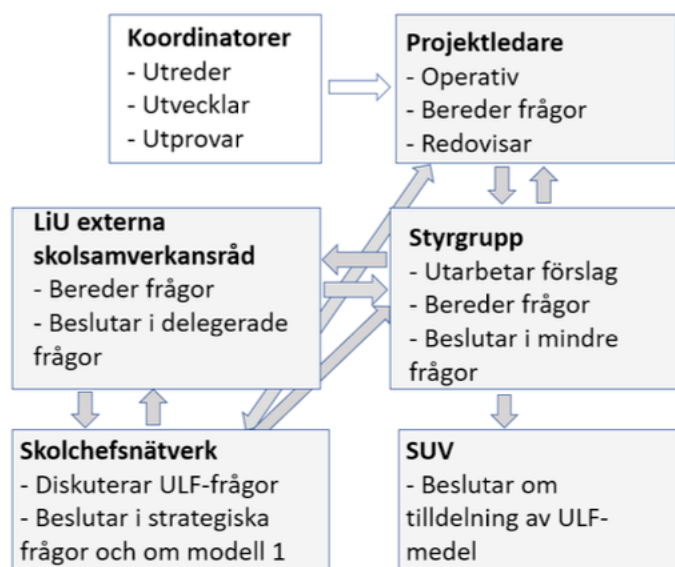
Målsättningar för året

Inför 2022 hade vi följande områden som prioriterade utvecklingsområden:

- Utprova och utveckla modell 1 och 2
- Se över organisationen och bland annat skapa en styrgrupp med representation från kommunerna.
- Utveckla ULF i relation till våra olika lärarutbildningar, främst inriktat mot utvecklingsorienterade examensarbeten
- Arbeta mer systematiskt med spridning, bland annat utvärdera fas 3 i modell 1 och utveckla spridningskanaler via Venue och en ny skriftserie.
- Komma i kontakt med nya noden
- Ta beslut rörande om en digital matchningsmodul kan vara ett hjälpmedel
- Utveckla ansökningsförfarandet och sakkunnigbedömningen

Organisation

Under 2022 har vi sett över vår organisation och utvecklat den enligt våra intentioner. Prioriterat har varit att se till att representanter från skolhuvudmännen finns med inte bara i beslutande organ, utan även i de faser då strategier och idéer utarbetas. Detta ledde framför allt till förändringar i styrgruppens sammansättning. I nedanstående modell syns en bild över hur ULF-arbetet är organiserat.

Figur 1. ULF-organisation vid Linköpings universitet

Projektledaren Sköter det fortlöpande arbetet inom ULF, vilket innebär dialoger med skolhuvudmän, lärare, forskare osv. Det innebär också att hantera avtal. Projektledaren har kontakt med forskare som leder ULF-projekt, följer upp, dokumenterar och stöttar. Projektledaren bereder frågor och kommer med förslag och har också ett nära samarbete med prodekanen för forskning.

Styrgruppen är den grupp som lägger upp strategier och utarbetar förslag. I gruppen ingår projektledaren för ULF, prodekan för forskning, föreståndare för LiU skolsamverkan samt tre kommunrepresentanter, en från en liten kommun, en från en mellanstor kommun och en från en stor kommun. Kommunrepresentanterna sitter på tre år och byts ut vid olika tillfällen. För närvarande är kommunrepresentanterna Åtvidabergs kommun, Motala kommun och Norrköpings kommun.

Koordinatorer utför tidsbegränsade uppdrag inom ULF. Det kan handla om en utredning eller utveckling av ett område. Koordinatorerna samarbetar med projektledaren. LiU externt skolsamverkansråd får in underlag från projektledaren eller styrgruppen. De diskuterar frågor och bidrar med perspektiv. De kan ta beslut i frågor som är delegerade av skolchefsnätverket. De kan också vara med och utarbeta förslag till skolchefsnätverket.

Skolchefsnätverket har främst en beslutande funktion. De tar ställning till underlag från styrgruppen. Vissa övergripande frågor kan diskuteras i skolchefsnätverket för att sedan beredas vidare av projektledaren eller styrgruppen.

SUV, styrelsen för utbildningsvetenskap, tar beslut rörande vilka forskare som ska leda ULF-projekt. De tar även beslut om medelstilldelning.

Arbete och aktivitet under året

Under de kommande rubrikerna beskrivs LiUs arbete och aktiviteter under 2022.

Samverkansmodeller

Vi arbetar i huvudsak med två modeller, modell 1 och modell 2.

Modell 1

Modell 1 är tvååriga projekt som bygger på kommunernas systematiska kvalitetsarbeten. Modellen byggs upp av tre faser. Nedan beskrivs kortfattat de tre faserna, för mer detaljerad beskrivning av fas 1 och 2, se Slutrapport ULF 2019-2021. Fas 3 beskrivs mer ingående, eftersom den utprovades för första gången under vårterminen 2022.

Fas 1: Förberedande fas

I skolchefsnätverket tas beslut om prioriterade forskningsområden. Sedan får kommuner anmäla intresse av att delta. Två forskare per projekt rekryteras av LiU och de kommuner som deltar rekryterar två medforskande lärare vardera. Alla i forskningsteamet (forskare och medforskande lärare) ska ha 20% i sin tjänst för att delta i projektet.

Fas 2: Forskningsfasen

Under två år genomför forskningsteamet praktikinära forskning. De avgränsar forskningsområdet och formulerar forskningsfrågor som de undersöker med de metoder forskningsgruppen väljer. Deras resultat sprids via konferenser, rapporter och/ eller artiklar.

Fas 3: Uppföljande spridningsfas

Denna fas syftar till att fortsätta spridningen av projektets resultat och möjliggöra för fortsatt samarbete mellan kommuner, medforskande lärare och forskare. Två modell 1-projekt avslutade fas 2 i december 2021 och under vårterminen 2022 utprovades fas 3 i dessa projekt. Forskarna fick då 5% för att fortsätta ha kontakt med kommunerna och att sprida projektet. I en utvärdering där forskare, medforskande lärare och kommunrepresentanter tillfrågades, framkom att fas 3 blev en viktig del av projektet och det möjliggjorde att forskarna tillsammans med de medforskande lärarna och kommunerna kunde fortsätta med spridningsarbetet och skapa strukturer för det som de medforskande lärarna under hösten 2022 själva kunde fortsätta med.

Inom ramen för modell 1 genomfördes fas 3 i två projekt: Ledarskap för lärande och Digitalitet jag vet (se Slutrapport för ULF, 2019-2021). Språkutveckling i förskolan avslutades januari 2022. Utöver det påbörjades två nya modell 1-projekt i augusti 2022. De tre sistnämnda projekten beskrivs kortfattat nedan.

Språkutvecklande arbetsätt i förskolan

Projektet leds av Maria Simonsson och Asta Cekaite och har genomförts i samarbete med fem medforskande förskollärare från Finspångs kommun, Motala kommun och Norrköpings kommun. Projektet påbörjades i januari 2021 och fas 2 avslutades i december 2022. Syftet med studien är att utforska hur samspelspraktiker, förskolepedagogers planerade aktiviteter och förskolerutiner bidrar till barns lärande av språk i flerspråkiga förskolor. Projektet är aktionsforskningsprojekt: under projektets gång utformades olika språkliga aktioner. De genomfördes och utvärderades av forskare och medforskande förskolelärare. Språkaktioner utformades gemensamt i forskargruppen i en nära dialog med medforskande förskolelärare och arbetslagen på de enskilda förskolorna. De aktuella områdena var: pedagogers språkande med barnen i rutinsituationer (t.ex. lek i olika miljöer, matsituationer, samling, påklädning) och i planerade språkundervisningssituationer (bokläsning). Fokus var också på pedagogers användning av teckenspråk och flerspråkiga resurser i situationer där barn har mycket begränsade språkliga kunskaper. Aktionerna kombinerar olika kvalitativa metoder och

datainsamling skedde i olika steg. Aktionerna dokumenterades med videoobservationer och skriftlig läslogg. Videodata analyserades genom innehållsanalys och språkanalys. Resultaten kan sammanfattas på följande sätt: a) Leksituationer fungerar som en utmärkt social arena för språkutvecklande deltagande, b) Aktionerna visar på både gynnsamma och begränsande arbetssätt, pekande på behovet av kännedom om olika språkliga sammanhang och hur olika kommunikativa resurser kan gynna eller begränsa språkligt lärande, c) pedagoger behöver använda en rik repertoar av språkliga, sociala, kulturella och materiella resurser som ska vara anpassade till specifika aktiviteter, d) Språkutvecklande strategier behöver anammas av hela arbetslagen, och kan bidra till språkutvecklande förhållningssätt hos hela arbetslaget.

Tillgängliga lärmiljöer, åk 4-6

Projektet leds av Lina Lago tillsammans med Karin Bertills och Helene Elvstrand från Linköpings universitet. Projektet påbörjades augusti 2022 och kommer att avslutas i juni 2024. I projektet medverkar Finspångs kommun, Åtvidabergs kommun och Kinda kommun. Två medforskande lärare från varje kommun deltar i forskningsgruppen. Projektet Tillgängliga lärmiljöer är ett praktiktäna forskningsprojekt med syftet att utveckla och utforska hur skolans lärmiljö kan göras mer tillgänglig för alla elever. Projektet är särskilt inriktat på sociala aspekter av skolmiljön, exempelvis trivsel, elevers välmående, relationer m.m. Under hösten 2022 har lärare från Finspångs kommun, Kinda kommun och Åtvidabergs kommun och forskare från Linköpings universitet arbetat med att inventera olika aspekter av vad tillgängliga lärmiljöer kan vara i skolvardagen. Utifrån denna kartläggning identifierades att relationerna mellan elever och vuxna var en central aspekt av tillgänglighet. Under 2023 kommer projektet därför att arbeta vidare med fokuset 'Min tillgängliga vuxna'. Projektets sex deltagande lärare kommer att genomföra lokala aktionsforskningsprojekt med detta fokus. Det innebär att formulera visioner (vad de vill uppnå) och aktioner för att uppnå förändring (hur det ska uppnås) som prövas i verksamheterna. Aktionerna utvärderas därefter för att göras om och prövas igen. Denna process följs och beforskas av lärarna tillsammans med forskarna.

Pojkars läsning

Projektet leds av Ulrika Andersson och Stefan Gustafsson. Projektet påbörjades augusti 2022 och kommer att avslutas i juni 2024. Finspångs kommun hade gjort en genomlysning av läsförmågan i sin kommun och även tagit del av nationella resultat som pekade på att särskilt pojkar kämpar med sin läsning. Det gjorde att de ville genomföra ett projekt med inriktning mot pojkars läsning i åk 1-3. En forskningsgrupp skapades bestående av två forskare från Linköping universitet och två medforskande lärare från två skolor i Finspångs kommun. Under hösten 2022 sammanställdes underlaget till studien: identifiera elever och lärares uppfattningar, kartläggningsresultat, forskning om läsutveckling o läsundervisning. Dessutom gjordes en mini-intervention som ligger till grund för en modell baserat på insamlad data som ska testas och följas upp i klass-

rummen. Det övergripande syftet är att bidra till ökad läsförmåga framför allt hos pojkar åk 1–3 i Finspångs kommun. De kommer att utveckla, genomföra och utvärdera en modell för differentierad läsundervisning i årskurs 1–3 med utgångspunkt i pojkars behov. De kommer inte att ta hänsyn till socioekonomisk status eller svenska som andraspråk. De kommer att bidra med kunskap genom att utveckla en modell (Finspångsmodellen) för pojkars läsning och utvärdera effekter av den. Modellen utvecklas genom praktikinära samarbete mellan forskare och lärare i forskarteamet och utifrån intervjuer med elever och verksamma lärare i åk 1–3.

Modell 2

Modell 2 är ett-åriga projekt som initieras av enskilda skolor. Under 2022 har följande projekt genomförts:

Att utveckla matematikundervisningen på gymnasiet

Projektet leddes av Cecilia Sveider och genomförs på Platensgymnasiet i Motala kommun. Projektet handlar om att lärarna på skolan utvecklar och testar lektioner om specifika innehållsliga aspekter av det matematiska innehållet som de sedan tidigare identifierat som svåra att undervisa om och för elever att lära. Exempelvis har lärarna arbetat med derivata, räta linjens ekvation och sinussatsen. Lärarna arbetar i fyra grupper om ca 2-5 lärare per grupp.

Exkursioner i geografi

Projektet leddes av Anders Jidesjö som samverkade med fyra lärare på Klämmestorpskolan i Mjölby kommun. Projektet påbörjades i januari 2022 och avslutades i december 2022. Gruppen arbetade enligt metoden deltagande forskning utifrån lärande gemenskap. Gruppen utforskade närområdet och undersökte hur exkursioner kunde bli en del av geografiundervisningen. Konkreta resultat är en exkursion för åk 4, en för 5 och en för 6, i en progression. Exkursionerna hann med att planeras, genomföras och projektet avslutades med vilka justeringar som behöver göras inför kommande års genomförande. Tanken är att detta ska vara en del av återkommande inslag för resp. årskurs, på så vis lever projektet vidare, som en del av organisationen, efter projektidens avslut.

Entreprenöriellt lärande på fritidshem

Projektet leds av Helen Elvstrand och Magnus Jansson och startade våren 2022 och kommer att avslutas våren 2023. Projektet genomförs tillsammans med tre fritidshem i Västerviks kommun. Projektet är ett aktionsforskningsprojekt med syfte att utveckla entreprenöriellt lärande på fritidshem. Entreprenöriella lärande i fritidshem handlar om ett pedagogiskt förhållningssätt som syftar till att utveckla elevers motivation, självständighet, kreativitet, samarbetsförmåga och mod (Lgr22). De olika fritidshemmen har valt något av följande spår: Utveckla arbetssätt utomhus som är utforskande och som tränar elevers samarbetsförmåga eller Jobba med digitala verktyg på ett

kreativt sätt för att utmana elevers lärande. Aktioner har i mångt och mycket varit startpunkter för olika insatser, exempelvis formulera vad som kan vara ett årshjul för utomhusaktiviteter. Ett nästa steg har varit att planerat för att genomföra utifrån tanken om att utmana eller skapa ett intresse för ett specifikt innehåll. Genomgripande i relation till dessa aktioner/processer har varit att försöka arbeta med ökad reflektion i det fritidspedagogiska arbetet, dvs försöka utveckla mer övergripande pedagogiska mål istället för att verksamheten karaktäriseras av enskilda aktiviteter.

Studentcoacher i svenska

Projektet leds av Helen Winzell och startade januari 2022 och avslutas juni 2023. Projektet är ett utvecklingsprojekt på Katedralskolan i Linköping och handlar om att utveckla en hållbar verksamhet inom ämnes svenska och svenska som andraspråk där ämneslärarstudenter i svenska vid fasta tider kan coacha elever mot sådana förmågor som krävs för högre betygskriterier. Fem lärare ingår i projektet. Projektet är kopplat till ett pilotprojekt i samarbete med LiU Skolsamverkan som ett första steg i en potentiell kommun- och på sikt regiongemensam verksamhet med studentcoacher.

Språkutvecklande arbetssätt i matematik

Projektet leds av Åsa Elwér som samverkar med 8 lärare på Ekenässkolan i Motala kommun. Projektet påbörjades augusti 2021 och avslutas juli 2023. Arbetet inom ULF-projektet började i augusti 2021 med att ett problemområde identifierades och avgränsades. Att förstå texter i alla ämnen är utmanande för många elever. Detta gäller inte minst de elever som har ett annat modersmål än svenska och har varit ett eller några få år i Sverige. Inom matematiken kan eleverna ofta utföra taloperationer på ett bra sätt, men när de ska lösa textproblem så blir det svårt. Syftet med projektet blev därför att utveckla ett språkutvecklande arbetssätt inom matematikundervisningen i årskurs f-3. Målet är att få ökad måluppfyllelse i matematik.

Problemlösning och flerspråkighet

Projektet leds av Tuula Koljonen som samverkar med 8 lärare i åk 1-9 på Vittra skola, Norrköpings kommun. Projektet bygger på en kartläggning och analys av elevernas matematiska kunnande inom matematik för hela år 1-9 och då identifierat att ett utvecklingsområde är problemlösning, och då framförallt med tanke på de tvåspråkiga elevernas dåliga resultat. Syftet med projektet är att pröva och studera hur en vetenskapligt framtagen modell (Smith & Stein) påverkade lärares förmåga att planera och genomföra problemlösningslektioner för att gynna alla elevernas lärande i matematik. Lärarna har fått läsa forskningen och särskilt fokuserat på 1 eller 2 steg i Smith & Steins modell, även om alla stegen i modellen har bearbetats. Samtidigt har lärarna observerat varandra i klassrummen parvis inom stadierna. Varje par samplanerade och observerade samma planerade lektion. Både forskningen och observationerna diskuterades vid nästkommande träff. Träffarna låg var 4:e vecka under hösten. Vid träffarna är det

kollegialt lärande som är i fokus och på att själva identifiera vad man blivit lite mer medveten om samt nästa steg för var och en.

Under 2022 togs beslut om tre kommande projekt. Alla dessa projekt startade i januari 2023:

Teknik i särskolan: Projektet leds av Cecilia Axell och sex lärare från Norrköpings kommun, deltar

Utveckla elevens berättelseskrivande i åk 3 och 4: Projektet leds av Anja Thorsten och fyra lärare från Vist skola, Linköpings kommun, deltar.

Ökad skolnärvaro: Projektet leds av Sofia Kvist Lindholm och skolledare och elevhälsochef från Vadstena kommun deltar.

Lärarytbildningen

Från och med januari 2022 gick Helen Winzell in i rollen som koordinator inom ULF för att skapa praktisknära samarbete mellan skola och lärarytbildning. Planen var att påbörja ett långsiktigt arbete omkring hållbara strukturer som kan öka kontakten mellan lärarytbildning (i bred bemärkelse) och skolverksamhet. Helen har under året satt sig in i olika modeller för detta. Hon har också byggt upp ett förslag på hur examensarbeten skulle kunna genomföras, men det har ännu inte utprovats. Helen har även påbörjat ett samarbete med programansvarig för masterprogrammet i pedagogiskt arbete för att undersöka hur de studenterna skulle kunna delta i ULF-projekt och även skriva uppsatser som bygger på de utmaningar som finns i praktiken. Tanken var att Helen skulle arbeta med dessa frågor i minst två år, men eftersom hon fick ett annat uppdrag i januari 2023 har hon valt att kliva av detta. Det innebär att vi nu har haft fyra olika personer som har haft uppdraget under en kortare period och som inte har hunnit utpröva konkreta modeller. Därför ser vi återigen att lärarytbildningen är ett prioriterat område att arbeta vidare med. Vi ska se över hur vi ska kunna lägga upp det på ett hållbart sätt framöver.

Särskilda anställningar och uppdrag

I nedanstående tabell (Tabell 1) beskrivs de anställningar och uppdrag som har be- kostats av ULF-medel i en kombination med de medel som vi tillskjuter från Linköpings universitet.

Tabell 1. Översikt över särskilda anställningar och uppdrag

Typ av anställning	Antal personer	Kommentar/beskrivning/lärdomar
Projektledare	1	25% fortlöpande. Ansvarar för att leda arbetet med ULF på LiU
Projektkoordinator	1	10%, arbete med ULF och lärarutbildningen
Forskare, modell 1, uppföljning	4	Två projekt som har haft 5% vardera för uppföljning av avslutade modell 1-projekt
Forskare, modell 1, pågående	5 (2 i ett projekt och 3 i det andra)	I varje projekt fördelas 40% per år mellan 2-3 forskare. De leder ett praktiktäna forskningsprojekt i flera kommuner.
Forskare, modell 2	5-6 (i ett projekt delar två forskare på 10%)	10 % under 1 år, forskaren leder ett forsknings- och utvecklingsprojekt på en skola

Aktiviteter för att bedriva och stärka praktiktäna forskning utifrån förskolan/skolans behov

I både modell 1 och modell 2 är utgångspunkten de behov som finns ute i verksamheten. Vi har skapat två modeller som initieras på olika nivå i organisationen för att kunna möta olika typer av behov från skolan.

Modell 1 bygger på kommunernas systematiska kvalitetsarbete. Skolchefsnätverket, i vilket regionens kommuner ingår, tar beslut om prioriterade forskningsområden. Behovet av dessa forskningsområden ska vara förankrade längre ner i organisationen. En till tre kommuner deltar sedan i varje projekt med oftast 2 medforskande lärare per kommun. Det är sedan forskningsgruppen, dvs forskarna och de medforskande lärarna, som avgränsar forskningsområdet och formulerar forskningsfrågor. Lärarna har då med sig sina erfarenheter av de utmaningar de står i sitt dagliga arbete som lärare. På så sätt inventeras behovet både på övergripande nivå (via skolchefer) och direkt i verksamheten (via de medforskande lärarna). Vi planerar att göra vissa förändringar i modell 1 avseende den initierande nivån med skolcheferna. I många kommuner (framför allt de större kommunerna) är det inte skolchefen som har den bästa kunskapen om vad som behöver utvecklas och vilka behov som finns. Istället finns det oftast någon forsknings- och utvecklingsansvarig person som bättre skulle kunna ringa in och beskriva kommunens behov. Eventuellt kommer vi därför att i framtida projekt initiera modell 1 på andra sätt in vi hittills har gjort.

Modell 2 bygger på utvecklingsbehov som identifieras av verksamma lärare, vanligen ett arbetslag. I vissa fall är det rektorn på en skola som har identifierat behovet. Forskaren som sedan leder projektet samarbetar med en grupp lärare på skolan. Projektledaren för ULF har vanligen förmöten med arbetslaget och/eller rektorn på skolan för att avgränsa och rikta in projektet. Det har visat sig att dessa samtal har stor betydelse.

Samtalen säkerställer att både rektorn och arbetslaget som ska genomföra projektet är engagerade. Vi har haft exempel på när rektorn skickat in ansökan, men inte förankrat i sitt lärarlag. Vi har även haft exempel på när ett lärarlag har skickat in, men inte förankrat hos rektorn, vilket har försvårat genomförandet av projektet eftersom lärarna inte har fått tid att delta. Samtalet bidrar också till att beskriva vad ett forsknings- och utvecklingsprojekt i samverkan innebär och det blir också en första diskussion om avgränsning. Det gör det lättare att rekrytera forskare till projektet.

Skapandet av långsiktiga strukturer för att möjliggöra för lärare, lärarstudenter och forskare att kunna samverka i praktisknära forskning och verksamhetsutveckling

Vi har i våra modeller byggt in strukturer som ska vara långsiktiga och hållbara. Vi utgår från befintliga strukturer i form av LiU externt skolsamverkansråd och skolchefs-nätverket. På lärarutbildningen har vi framför allt utgått från de strukturer som finns i uppsatskurserna och i övningsskolorna. Den största utmaningen vi har är att i större utsträckning involvera lärarutbildningen i ULF. Under hela arbetet med ULF (sedan 2019) har vi haft fyra olika personer som har arbetat med detta. Alla dessa personer har haft goda idéer, men de har avslutat uppdraget efter kort tid eftersom de har blivit erbjudna andra uppdrag. Det gör att de inte har kommit igång med arbetet och vi har enbart gjort mindre pilotprojekt.

Erfarenheter av att teckna avtal

I nedanstående tabell (Tabell 2) ges en översikt dels över avtal som har varit pågående under året, dels av tecknade avtal för kommande projekt.

Tabell 2. Aktiva avtal under året

Projektamn (projekttid)	Skolhuvud- man	Antal medfors- kande verksamma	Antal medfors- kande från aka- demi	Problembeskriv- ning/forsknings- fråga/etc.
Språkutveckling i förskolan (modell 1)	Motala kom- mun	2	2	Syftet med studien är att utforska hur sam- spelspraktiker, försko- lepedagogers plane- rade aktiviteter och förskolerutiner bidrar till barns lärande av

				<p>språk i flerspråkiga förskolor.</p> <p>1. Vilka är och vad kännetecknar vardagliga kommunikativa praktiker som bidrar till barns språkutveckling i förskolesammanhang (i barns samspel med vuxna och med andra barn)?</p> <p>2. Hur bidrar implementeringar/aktioner till att utveckla pedagogers förhållningssätt och arbete med förskolans rutiner?</p> <p>3. Hur kan leksituationer berikas av deltagande pedagog, samt lekmiljöer, berättelser och materiella resurser?</p>
Språkutveckling i förskolan	Finspångs kommun	2	2 (samma som ovan)	
Språkutveckling i förskolan	Norrköpings kommun	2	2 (samma som ovan)	
Pojkars läsning (modell 1)	Finspångs kommun	2	2	<p>1. Hur beskriver lärare och elever (pojkar) den läsundervisning som bedrivs i sina klassrum i åk 1–3 i Finspångs kommun? 2. Hur kan en hållbar undervisningsmodell (Finspångsmodellen) utformas för att stödja och utveckla pojkars läsning under lågstadiet? 3. Vilka uppfattningar har pojkar, flickor och lärare om den modell vi utvecklat (Finspångsmodellen)? 4. Vilka effekter har Finspångsmodellen på pojkars och flickors läsutveckling i åk 1 - 3?</p>

Tillgängliga lärmiljöer (modell 1)	Kinda kommun	2	3	Hur kan personal på skolan bli <i>tillgängliga vuxna</i> för eleverna?
Tillgängliga lärmiljöer	Åtvidabergs kommun	2	3 (samma som ovan)	
Tillgängliga lärmiljöer	Finspångs kommun	2	3 (samma som ovan)	
Exkursioner i geografi (modell 2)	Mjölby kommun	4	1	Hur kan närområdet användas för exkursioner i geografi för elever i skolår 4-6.
Läsförståelse och problemlösning i matematik (modell 2)	Motala kommun		1	Fortsättning på ett projekt om läsförståelse och problemlösning i matematik för andraspråkselever i åk F-3.
Matematik på gymnasiet (modell 2)	Motala kommun	Ca 12	1	Att utveckla undervisningen inom särskilt svåra områden i matematik.
Problemlösning i matematik (modell 2)	Vittra skolkoncern, Norrköping	8	1	Hur kan undervisningen möjliggöra att tvåspråkiga elevers resultat i problemlösning i matematik förbättras?
Skrivundervisning i åk 3 och 4 (avtal tecknat 2022, projektet börjar i januari 2023)	Linköpings kommun	4	1	Hur kan undervisningen läggas upp för att hjälpa eleverna att använda beskrivningar i sina berättelser?
Teknik i särskolan (avtal tecknat 2022, projektet börjar i januari 2023)	Norrköpings kommun	Ca 4	1	Hur kan teknikundervisningen i särskolan utvecklas för att möta alla elevers förmågor? Start vt 2023
Närvarofrämjande arbete (avtal tecknat 2022, projektet börjar i januari 2023)	Vadstena kommun	4-6	1	Hur kan grundskolan arbeta med närvarofrämjande åtgärder?

Erfarenheter av spridning av resultat

I nedanstående tabell (Tabell 3) ges en översikt över de olika spridningsarenor som vi har använt under 2022.

Tabell 3. Lista över typer av "spridningsformat"

	antal	Ev. kommentar/beskrivning/lärdomar
Konferenser	1	En digital konferens under höstlovet som anordnades av ULF, LiU skolsamverkan, Finspångs kommun och Åtvidabergs kommun. Flera av projekten presenterades sin resultat där.
Pop vetenskapligt	3	<p>Artiklar publicerade i Venue:</p> <p>Elvstrand mfl (2022) Hur får vi kvar dem på fritids?: Att utveckla fritidshemmets verksamhet med fokus på de äldsta eleverna</p> <p>Lago, L. mfl (2022). Att synliggöra ett fritidspedagogiskt förhållningssätt.</p> <p>Johansson, M. & Persson, T. (2022) "De där läxorna i slutet av trean. Hoppa inte dem." : Om övergången mellan åk 3 och 4 i ämnet engelska.</p> <p>Samuelsson, J. (2022) Hur kan 7-2 vara samma som 7-2?</p>
Vetenskapliga artiklar		Manuskript: Choregraphing immigrant children's play for language learning in pre-schools i en internationell tidskrift <i>International Journal of Early Childhood</i> .
ULFs skriftserie		Samuelsson, M. & Thorsten, A. (2022) <i>Ledarskap för lärande</i> .
Kapitel i antologier		Manuskript: Björk & Willén (red.). <i>Svenska som andraspråk i praktiken</i> . Natur och Kultur.
Bok		Manuskript: <i>En kvalitativ (digital) kompetens – En studie av mulimodalitet i svenskundervisningen på högstadiet och gymnasiet</i> . Ämnesdidaktiskskriftserie; Skrifter från Forum för ämnesdidaktik, Linköpings universitet.

Övrigt av intresse

Utöver det som har beskrivits tidigare i rapporten har vi även arbetat med att utvärdera matchningsmodulen, etablera kontakt med nya noden, och att utveckla ansökningsförfarandet och sakkunnigbedömningen.

Matchningsmodul

Vi har utprovat en matchningsmodul inom ramen för ULF. Arbetet har letts av Katarina Eriksson-Barajas. Under 2021 utprovades en matchningsmodul som en masterstudent hade gjort. Tanken var att modulen skulle kunna matcha forskare och de forskningsprojekt som skolorna hade behov av. Masterstudenten gjorde en protyp i pro-

grammet Python, men eftersom liu.se är uppbyggd av ett annat program så kunde prototypen inte användas långsiktigt. Dessutom visade arbetet med prototypen att den information som finns på liu.se inte bidrog särskilt mycket för att särskilja forskarna. Ofta gav abstract i DiVA tillräckligt med information för att hitta lämplig forskare. En annan begränsning är att forskarna på grund av gdpr var tvungna att anmäla sig till för att vara sökbara i prototypen. Det begränsade vilka som deltog. Med detta som utgångspunkt föreslogs att den befintliga prototypen skulle vidareutvecklas via en ny master – eller kandidatuppsats. En student visade intresse, men drog sig sedan ur. Slutsatsen blir därför att även om en student skulle kunna skapa en bra teknisk lösning, så skulle vi inte kunna förlita oss på studentuppsatser för att göra detta. Det skulle i så fall behöva upphandlas och det skulle bli kostsamt. Ett stort problem som kvarstår är att GDPR behöver hanteras; kunde sökningen ske bland befintliga data utan ytterligare medgivande vore mycket vunnet. Ett alternativ är det sköts inom någon redan etablerad struktur inom LiU, till exempel kommunikationsavdelningen, eller LiU-IT. Det skulle i så fall ges i uppdrag att utveckla sökfunktion så den går att använda till bl a detta. Detta skulle dock vara kostsamt. I nuläget har vi därför valt att inte gå vidare med matchningsmodulen, utan vi använder andra sökvägar för att hitta lämpliga forskare. Dessutom har kunskapen om ULF spridit sig på LiU, så det är fler forskare som vill leda även de mindre projekten.

Etablera kontakt med nya noden

LiU har tagit initiativ till att etablera kontakt med de lärosäten som kommer att ingå i vår nod från 2025 och framåt. Detta för att redan nu lära känna varandra och få insyn i varandras olika arbetssätt och tankar framåt. Vi bjöd därför in Uppsala universitet, Örebro universitet och Mälardalens universitet till en heldag i oktober. Det blev en givande dag där varje universitet presenterade sitt ULF-arbete och där vi fick inspiration till nya tankar runt ULF. I samband med det mötet planerades att vi skulle fortsätta samarbetat genom att ses i mars i Örebro.

Utveckla ansökningsförfarandet och sakkunnigbedömningen.

Vi har under året arbetat med att stötta skolorna i ansökningsförfarandet till modell 2. Det innebär en tätare kontakt med projektledaren för ULF innan ett projekt går ut till forskare som skulle kunna leda det. Även när det gäller förfarandet med att välja ut lämpliga forskare planerade vi för att testa att inte alltid ha en ansökan som går ut brett till alla inom utbildningsvetenskap, utan att istället ta kontakt med avdelningschefer för att få hjälp i urvalet. Detta gäller enbart i de fall då projekten har en inriktning som är självklar för en specifik avdelning. Detta förfarande testades i början av 2023 på två modell 2 -projekt. Det innebar framför allt att processen blev betydligt smidigare och snabbare.

I de fall där vi har haft en allmän utlysning av projektet har det vissa gånger (framför allt i modell 1, men även i modell 2) varit flera forskare som har ansökt om att få leda

projektet. Vi har under 2022 utvecklat sakkunnigbedömningen och gett kommunerna mer inflytande i processen. I nuläget har vi bedömning från två sakkunniga från LiU (som dock inte får vara jäviga). Dessutom inkommer de deltagande kommunerna med en bedömning och rekommendation. Styrgruppen har sedan sammanställt underlaget och baserat på det föreslagit forskare för SUV.